

บทที่ 4

การดำเนินการวิจัย

4.1 ขอบข่ายของการทำวิจัย

- 1) การศึกษาคุณภาพน้ำดิบก่อนเข้าหน่วยปฏิบัติการ
- 2) การคำนวณออกแบบและจัดสร้างหน่วยปฏิบัติการ
- 3) การวัดขนาดมิติภายในหอแต่ละหอของหน่วยปฏิบัติการ
- 4) การคำนวณปริมาณเรซินจากปริมาตรภายในหอของหน่วยปฏิบัติการ
- 5) การทดสอบการขยายตัวของเรซินในห้องปฏิบัติการ
- 6) การคำนวณปริมาณเรซินในรูปแบบอิมตัวที่ต้องใช้กับหน่วยปฏิบัติการ
- 7) การติดตั้งและทดสอบหน่วยปฏิบัติการ
- 8) การคำนวณหาปริมาณรีเจนเนอเรชั่นที่ต้องใช้จริง
- 9) การรีเจนเนอเรชั่น (Double regeneration) เรซินใหม่ทั้งสี่หอ
- 10) การทำให้เรซินทั้งสี่หออยู่ในรูปแบบอิมตัว (Exhausted form) ด้วยน้ำดิบ
- 11) การทดลองเปรียบเทียบสมรรถนะ การผลิตน้ำบริสุทธิ์ระหว่างแบบแพ็กเบด ชนิดโคเคอร์เรนต์และชนิดเคาน์เตอร์เคอร์เรนต์รีเจนเนอเรชั่น
- 12) การตรวจสอบวิเคราะห์คุณภาพน้ำ
- 13) การสรุปความเหมาะสมในแง่ประสิทธิภาพในการปรับปรุงโรงผลิตน้ำบริสุทธิ์
- 14) การทดลองความเหมาะสมของสมการทั่วไปที่ใช้ออกแบบกับผลการทดลองที่ได้จริง
- 15) การเสนอระบบผลิตน้ำบริสุทธิ์ที่จะสร้างขึ้นใหม่ในโรงไฟฟ้า โดยพิจารณาจากผลการวิจัยข้างต้น

4.2 รายละเอียดการทดลองแต่ละขั้นตอน

4.2.1 การศึกษาคุณภาพน้ำดิบก่อนเข้าหน่วยปฏิบัติการ

4.2.1.1 อุปกรณ์และเครื่องมือ

- 1) เครื่องวัดความเป็นกรด-ด่าง (pH-meter) ยี่ห้อ ABB KENT-TAYLOR รุ่น EIL 7020 ประเทศอังกฤษ
- 2) เครื่องวัดความนำไฟฟ้า (Conductivity meter) ยี่ห้อ RADIOMETER COPENHAGEN รุ่น CDM 3 ประเทศเดนมาร์ก
- 3) เครื่องวัดความขุ่น (Turbidity meter) ยี่ห้อ HACH รุ่น 2100A ประเทศอเมริกา
- 4) เครื่อง Spectrophotometer ยี่ห้อ PHARMACIA รุ่น NOVASPEC II ประเทศอังกฤษ
- 5) เครื่อง Klett-summerson Photoelectric Colorimeter รุ่น 900-3 ประเทศอเมริกา
- 6) ขวดพลาสติกเก็บตัวอย่างน้ำขนาด 1000 มล.
- 7) บีกเกอร์ ขนาด 250 มล.
- 8) เทอร์โมมิเตอร์
- 9) ขามกระเบื้องเคลือบขนาด 250 มล.
- 10) แท่งแก้วกวน (Stirring rod)
- 11) ขวดชมพู่ (Erlenmeyer flask) ขนาด 250 มล.
- 12) ขวดบีบ
- 13) ชุดไตเตรต (Auto-buret)
- 14) กระจกบอทวงขนาด 50 , 100 และ 250 มล.

4.2.1.2 สารที่ใช้ทดลอง

- 1) น้ำบริสุทธิ์ (Demineralized water)
- 2) สารเคมีและสารมาตรฐานต่าง ๆ ที่ใช้ในห้องปฏิบัติการ สำหรับการวิเคราะห์หาค่าดัชนีคุณภาพน้ำทุกรายการ ตามข้อ 3.2 บทที่ 3 และ ASTM Standard ตามข้อ 4.1.1.4
- 3) ตัวอย่างน้ำดิบ

4.2.1.3 วิธีการทดลอง

- 1) เก็บตัวอย่างน้ำดิบ (น้ำใสที่ผ่านขบวนการทำน้ำใส) ก่อนเข้าหน่วยปฏิบัติการติดต่อกันทุกวัน วันละ 1 ตัวอย่าง เป็นระยะเวลา 3 เดือนครั้ง ปริมาณตัวอย่างน้ำที่เก็บ 1000 มล.
- 2) ทำการวิเคราะห์คุณภาพทางเคมีและฟิสิกส์ของตัวอย่างจากข้อ 1 ตามค่าดัชนีคุณภาพน้ำในหัวข้อ 3.2 บทที่ 3 โดยทำการวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการเคมี
- 3) นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 2 มาใช้ออกแบบหน่วยปฏิบัติการทดลอง ตามข้อ 3.3 บทที่ 3

4.2.1.4 วิธีการและมาตรฐานที่ใช้วิเคราะห์ดัชนีคุณภาพน้ำ

- 1) ความเป็นกรด-ด่าง ใช้เครื่อง pH-meter
- 2) ความนำไฟฟ้า ใช้เครื่อง Conductivity meter
- 3) ความขุ่น ใช้เครื่อง Turbidity meter
- 4) ความกระด้างทั้งหมด แคลเซียมและแมกเนเซียม ใช้มาตรฐาน ASTM D511
- 5) ความเป็นด่าง ไฮดรอกไซด์ ไบคาร์บอเนต คาร์บอเนต ใช้มาตรฐาน ASTM D1067
- 6) คลอไรด์ ใช้มาตรฐาน ASTM D512
- 7) ซัลเฟต ใช้มาตรฐาน ASTM D516
- 8) ซิลิกา ใช้มาตรฐาน ASTM D859

4.2.2 การคำนวณออกแบบและจัดสร้างหน่วยปฏิบัติการ

โดยอาศัยข้อมูลคุณภาพน้ำดิบ ทำการคำนวณ ออกแบบ และจัดสร้างหน่วยปฏิบัติการทดลองได้ดังแสดงไว้ในหัวข้อ 3.3.5, 3.4 และ 3.5 โดยอาศัยอุปกรณ์และเครื่องมือตามข้อ 4.2.2.1

4.2.2.1 รายการเครื่องมือและวัสดุ

- 1) ท่อ PVC สีฟ้าขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 4 นิ้ว อย่างหนา 4 เมตร จำนวน 1 เส้น
- 2) ท่อ PVC สีฟ้าขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 6 นิ้ว อย่างหนา 4 เมตร จำนวน 1 เส้น
- 3) ท่อ PVC สีฟ้าขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง $\frac{3}{4}$ นิ้ว อย่างหนา 4 เมตร จำนวน 6 เส้น

4)	ท่อ PVC สีฟ้าขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 1/2 นิ้ว อย่างหนา 4 เมตร	จำนวน 5	เส้น
5)	หน้าแปลน PVC ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ภายใน 3/4 นิ้ว	จำนวน 16	EA
6)	หน้าแปลน PVC สีฟ้าขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 10 นิ้ว	จำนวน 4	EA
7)	แผ่น PVC กลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 10 นิ้ว	จำนวน 2	EA
8)	แผ่น PVC กลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 6 นิ้ว	จำนวน 2	EA
9)	หน้าแปลน PVC ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 8 นิ้ว	จำนวน 4	EA
10)	แผ่น PVC กลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 8 นิ้ว	จำนวน 2	EA
11)	แผ่น PVC กลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 4 นิ้ว	จำนวน 2	EA
12)	ฝาครอบ PVC ครึ่งวงกลม ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 6 นิ้ว	จำนวน 2	EA
13)	ฝาครอบ PVC ครึ่งวงกลม ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 4 นิ้ว	จำนวน 2	EA
14)	ข้ออ PVC ขนาด 1/2 นิ้ว	จำนวน 10	EA
15)	ข้ออ PVC ขนาด 3/4 นิ้ว	จำนวน 24	EA
16)	สามทาง (T-WAY) PVC ขนาด 1/2 นิ้ว	จำนวน 10	EA
17)	สามทาง (T-WAY) PVC ขนาด 3/4 นิ้ว	จำนวน 24	EA
18)	Ball Valve PVC ขนาด 3/4 นิ้ว	จำนวน 20	EA
19)	Ball Valve PVC ขนาด 1/2 นิ้ว	จำนวน 6	EA
20)	Stainer Distributor	จำนวน 8	EA
21)	Teflon พันเกลียว	จำนวน 12	EA
22)	Bolt & Nut ขนาด 3/8 นิ้ว	จำนวน 150	Set.
23)	Pressure gauge 0-3 kg./cm ²	จำนวน 6	Set.
24)	T-Way Reduce 3/4 kg. - 1/2 cm ²	จำนวน 6	EA
25)	Rubber packing เส้นผ่านศูนย์กลาง 10 นิ้ว	จำนวน 10	EA
26)	กระดาษทราย หยาบ + ละเอียด อย่างละ	จำนวน 12	แผ่น
27)	ลวดเชื่อม PVC ชนิดกลม	จำนวน 20	เส้น
28)	ลวดเชื่อม ทับหน้า รูปตัว V	จำนวน 20	เส้น
29)	ลวดเชื่อมกลม 2 เส้นคู่	จำนวน 10	เส้น
30)	เลื่อยสำหรับตัดท่อ PVC	จำนวน 1	EA
31)	มาตรวัดน้ำ (Meter) ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 3/4 นิ้ว	จำนวน 2	EA
32)	กาวสำหรับต่อท่อ PVC	จำนวน 3	EA
33)	ถังพลาสติกขนาด 200 ลิตรพร้อมฝาปิด	จำนวน 2	ถัง
34)	เหล็กฉาก 4 เมตร	จำนวน 15	EA

35) ไม้อัดหนา 10 มม.

จำนวน 1 แผ่น

หมายเหตุ : EA = Each.

4.2.3 การวัดขนาดมิติภายในท่อแต่ละท่อของหน่วยปฏิบัติการ

หลังจากทำการติดตั้งหน่วยปฏิบัติการตามทีออกแบบไว้แล้ว ท
มิติต่าง ๆ ภายในของท่อทุกท่อ รวมถึงอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องภายในท่อ ในที่นี้คือหัวจ่ายน้ำและหัวรับ
น้ำ (Nozgles) เพื่อคำนวณหาปริมาตรของช่องว่างภายในท่อ ทำให้ทราบถึงปริมาตรที่แท้จริงของ
เรซินที่จะต้องใช้เติมลงในท่อแต่ละท่อของหน่วยปฏิบัติการ

4.2.4 การคำนวณปริมาณเรซินจากปริมาตรภายในท่อของหน่วยปฏิบัติการ

จากการวัดขนาดมิติต่าง ๆ ภายในแต่ละท่อ และขนาดมิติของหัวรับ-จ่ายน้ำ
ทำการคำนวณปริมาตรภายในท่อแต่ละท่อ และปริมาตรของหัวรับ-จ่ายน้ำได้
ปริมาณเรซินในท่อแต่ละท่อ หาได้จากปริมาตรภายในของท่อนั้นลบด้วย
ปริมาตรหัวรับ-จ่ายน้ำ 2 หัวต่อท่อ

4.2.5 การทดสอบการขยายตัวของเรซินในห้องปฏิบัติการ

4.2.5.1 รายการเครื่องมือและวัสดุ

- 1) ชุดหาปริมาตรความจุของเรซิน (ดูรูป ค.1 ของภาคผนวก
ค.) ประกอบด้วย
  - หลอดแก้วบอกปริมาตรคล้ายบิวเรต ขนาด 100 มล.
  - หลอดนำก๊าซ
  - Separatory funnel พลาสติก ขนาด 500 มล.
  - Stand and Clamp
  - สายยาง
  - จุกยาง
  - กรวยแก้ว
- 2) บีกเกอร์ ขนาด 500 ,1000 มล.
- 3) กระจกตวง ขนาด 50, 250 และ 1000 มล.
- 4) pH-meter

4.2.5.2 สารที่ใช้ทดลอง

- 1) เรซินประจุบวก (Cation resin) ; AMBERLITE 200
- 2) เรซินประจุลบ (Anion resin) ; AMBERLITE IRA-900
- 3) น้ำบริสุทธิ์ (Demineralized water)
- 4) Hydrochloric acid 35% wt, AR grade
- 5) Sodium hydroxide 50% wt, AR grade
- 6) Phenolphthalein indicator

4.2.5.3 วิธีการทดลอง

- ทดลองการขยายตัวของเรซินประจุบวก

- 1) ตวงเรซินประจุบวกในกระบอกตวงขนาด 50 มล. ในขณะที่เรซินอยู่ในน้ำให้ได้ปริมาตรเรซินอยู่ประมาณ 40 มล.
- 2) เขย่าเรซินให้แน่นในขณะที่เรซินอยู่ในน้ำในกระบอกตวง โดยไม่ให้มีฟองอากาศอยู่ในชั้นของเรซิน วิธีการเขย่าทำโดยการจับปากกระบอกตวงแล้วเคาะให้ก้นกระบอกตวงกระทบพื้นโต๊ะเบา ๆ จดปริมาตรเรซินประจุบวกที่ตวงด้วยเทคนิค 2 ตำแหน่ง
- 3) เทเรซินที่ตวงได้ลงในชุดหา Capacity ของเรซิน ประกอบอุปกรณ์ตามรูป ค.1 ในภาคผนวก ค. โดยที่เรซินอยู่ในน้ำตลอด และแน่ใจว่าไม่มีฟองอากาศในชั้นของเรซิน
- 4) ผ่านน้ำดิบที่จะใช้ทดลอง (น้ำใส) ลงในหอยของเรซินให้มีอัตราไหลประมาณ 15 มล.ต่อนาที จนแน่ใจว่าเรซินอิ่มตัวแล้ว โดยการวัดค่า pH ของน้ำเข้าและออกจนมีค่าใกล้เคียงกัน ระหว่างการทดลองน้ำต้องท่วมเรซินตลอดเวลา
- 5) จดปริมาตรของเรซินด้วยเทคนิค 2 ตำแหน่ง (ค่า A)
- 6) ใช้สารละลายกรดเกลือ (HCl Solution) 6% wt จำนวน 600 มล. ผ่านเข้าไปในหอยของเรซินด้วยอัตราไหล 2.0-2.5 มล.ต่อนาที จนหมดกรดเกลือ

หมายเหตุ : กรณีเรซินประจุบวกต้องการรีเจนเนอเรตเรซินให้สมบูรณ์ โดยสมมติใช้ regeneration level ถึง 200 g/l_R

ที่ Reg. Level 200g/l_R จะใช้กรดเกลือ = $\frac{200\text{g.} \times 40\text{ml}}{1000 \text{ ml}} = 8\text{gHCl(Conc.)}$

8 g HCl (Conc.) eq. To $\frac{8 \times 1000}{51.195}$ ml HCl 5% wt.
= 156.27 ml HCl 5% wt.

ดังนั้นเพื่อให้การรีเจนเนอเรชันให้สมบูรณ์ จึงใช้สารละลายกรดเกลือ 6 % wt. จำนวน 600 มล.

7) จดปริมาตรของเรซินด้วยทศนิยม 2 ตำแหน่ง (ค่า B)

8) คำนวณการขยายตัวของเรซินจากรูปแบบอิมตัว (exhausted form) เป็นรูปแบบไฮโดรเจน (hydrogen form) จากสูตร

% การขยายตัวของเรซิน = $\frac{(B-A)}{A} \times 100$ %

- ทดลองการขยายตัวของเรซินประจุลบ

ทำการทดลองการขยายตัวเช่นเดียวกับกรณีของเรซินประจุบวก โดยใช้ปริมาตรเรซินประมาณ 30 มล. ในการทดลอง และใช้ 6% wt. NaOH solution แทน 6% wt. HCl solution

หมายเหตุ : กรณีเรซินประจุลบ ต้องการรีเจนเนอเรชันให้สมบูรณ์ โดยสมมติใช้ regeneration level ถึง 200 g/l_R

ที่ Reg. Level 200g/l_R จะใช้ NaOH = $\frac{200\text{g.} \times 30\text{ml}}{1000 \text{ ml}} = 6\text{gNaOH(Conc.)}$

6 g NaOH (Conc.) eq. To $\frac{6 \times 1000}{41.71}$ ml NaOH 4% wt.
= 143.85 ml NaOH 4% wt.

ดังนั้นเพื่อให้การรีเจนเนอเรชันสมบูรณ์ จึงใช้สารละลาย NaOH 6% wt. จำนวน 600 มล.

4.2.6 การคำนวณปริมาณเรซินในรูปแบบอิมิตัวที่ต้องใช้กับหน่วยปฏิบัติการ

จากข้อมูล % การขยายตัวของเรซินทั้งสองชนิดตามการทดลองข้อ 4.2.5 สามารถคำนวณหาปริมาณเรซินในรูปแบบอิมิตัว (Exhausted form) ที่จะใช้เติมลงในห่อแต่ละห่อได้ และเมื่อทำการรีเจนเนอเรตมาอยู่ในรูปแบบของไฮโดรเจน (กรณีของเรซินประจุบวก) และไฮดรอกไซด์ (กรณีของเรซินประจุลบ) แล้วจะเติมหอพอดี

4.2.7 การติดตั้งและทดสอบหน่วยปฏิบัติการ

- 1) ทำการเลือกสถานที่สำหรับติดตั้งหน่วยปฏิบัติการ โดยพิจารณาไว้ในหัวข้อ 3.1
- 2) นำหน่วยปฏิบัติการที่ได้จัดสร้างไว้ ตาม ข้อ 4.2.2 มาประกอบติดตั้งตามภาพเขียน (Drawing) และไดอะแกรม (Diagram) ข้อ 3.4
- 3) ล้างทำความสะอาดหน่วยปฏิบัติการทดลอง ทั้งภายนอกและภายในจนแน่ใจว่าสะอาด
- 4) เติมเรซินประจุบวกและเรซินประจุลบลงในห่อของหน่วยปฏิบัติการทดลองทั้งกรณีของโคเคอร์เรนต์และเคาน์เตอร์เคอร์เรนต์
- 5) ปิดฝาของห่อ ชั้นสกรูให้แน่น และตรวจสอบความพร้อมของหน่วยปฏิบัติการ
- 6) ทำการทดลองอัดความดัน (Hydrostatic test) โดยค่อย ๆ ให้น้ำดิบเข้าห่อทุกห่อ ปล่อยให้ น้ำไหลจนเต็มห่อแล้วล้นออกทางท่อน้ำออก แล้วปิดประตุน้ำขาออก เพิ่มความดันสูงสุด โดยการเปิดประตุน้ำจากท่อจ่ายน้ำดิบจนสุด (ความดันประมาณ 1.8 กก.ต่อ ตร.ซม.) ทิ้งไว้ประมาณ 10 นาที เป็นอย่างน้อยจนแน่ใจว่าไม่มีน้ำรั่วไหลออกจากอุปกรณ์ต่าง ๆ ของหน่วยปฏิบัติการ ถ้าพบว่ามีน้ำรั่วไหลให้ทำการแก้ไข แล้วทดสอบความดันใหม่จนกระทั่งไม่มีการรั่วไหลอีก
- 7) ทดลองอัตราไหลของน้ำดิบผ่านหน่วยปฏิบัติการให้แน่ใจว่าสามารถจ่ายน้ำออกได้มากกว่า 300 ลิตรต่อนาที

4.2.8 การคำนวณหาปริมาณรีเจนเนอร์แรนต์ที่ต้องใช้จริง

จากการคำนวณปริมาณเรซินโดยการหักลบปริมาตรหัวรับ-จ่ายน้ำ ตามข้อ 4.2.4 นำปริมาณเรซินที่ได้ทั้งสองชนิดมาคำนวณหาปริมาณรีเจนเนอร์แรนต์ที่ต้องใช้สำหรับการรีเจนเนอเรตจริงในหอแต่ละหอ โดยอ้างอิงดูวิธีการคำนวณในผลการทดลอง บทที่ 5 หัวข้อ 5.6

4.2.9 การรีเจนเนอเรตซ้ำ (Double regeneration) เรซินใหม่ทั้งสี่หอ

เนื่องจากเรซินที่นำมาใช้ทดลองทั้งเรซินประจุบวกและประจุลบเป็นเรซินใหม่ โดยปกติก่อนการใช้งานเรซินใหม่ควรทำการรีเจนเนอเรตซ้ำก่อน เพื่อเป็นการกระตุ้น (Activate) ให้การรีเจนเนอเรตสมบูรณ์ ทำให้ความสามารถจับประจุ (Capacity) ของเรซินมีค่ามากที่สุด

4.2.9.1 รายการเครื่องมือและวัสดุ

- 1) หน่วยปฏิบัติการทดลองซึ่งได้จัดสร้างและติดตั้งแล้ว ดังรูป.ที่ ค. 4 ก., ข. ในภาคผนวก ค.
- 2) สายยางขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางภายใน $\frac{3}{4}$ นิ้ว
- 3) ถ้วยพลาสติกขนาด 1 ลิตร
- 4) ขวดเก็บตัวอย่างน้ำพลาสติกแบบมีฝาปิดขนาด 500 มล.
- 5) บีกเกอร์พลาสติกขนาด 600 มล. , 250 มล.
- 6) ถังพลาสติกแบบมีฝาปิด 30 ลิตร
- 7) อ่างพลาสติก ขนาด 120 ลิตร
- 8) ไบพายพลาสติก
- 9) บีกเกอร์แก้ว ขนาด 600 มล. , 250 มล.
- 10) ไฮโดรมิเตอร์วัดความถ่วงจำเพาะ
- 11) ถู่มืออย่างกัน กรด-ด่าง
- 12) แว่นตานิรภัยกัน กรด-ด่าง
- 13) หน้ากากกันสารเคมี กรด-ด่าง
- 14) กระจกตวงพลาสติกขนาด 2 ลิตร, 1 ลิตร และ 100 มล.

- 15) กระจกตวงแก้วขนาด 1 ลิตร , 500 มล.
- 16) ถ้วยกระเบื้อง ขนาด 250 มล.
- 17) ชุดไทเทรต (Auto buret)
- 18) แท่งแก้วคน
- 19) ไฟฉาย
- 20) ท่อ PVC ขนาด $\frac{3}{4}$ นิ้ว , $\frac{1}{2}$ นิ้ว
- 21) ข้อลัด $\frac{3}{4} \rightarrow \frac{1}{2}$ นิ้ว
- 22) ถังพลาสติกแบบมีหูหิ้วขนาด 8 ลิตร
- 23) นาฬิกาจับเวลา
- 24) เครื่องวัดความนำไฟฟ้า ตามข้อ 2 ในหัวข้อ 4.2.1.1

4.2.9.2 สารที่ใช้ทดลอง

- 1) น้ำบริสุทธิ์ (Demineralized water)
- 2) 1N. HCl
- 3) 1N. NaOH
- 4) Phenolphthalein indicator
- 5) Methyl red indicator
- 6) Hydrochloric acid 35% wt.
- 7) Sodium hydroxide 50% wt.
- 8) สารเคมีที่ใช้วิเคราะห์หาค่า Free mineral acid (FMA) ตาม ASTM D1067

4.2.9.3 วิธีการทดลอง

ก) กรณีหน่วยปฏิบัติการแบบโคเคอร์เรนต์รีเจนเนอเรชัน

- เรซินประจุบวก

วิธีการรีเจนเนอเรตซ้ำ ทำดังนี้

- 1) เติมน้ำดิบผ่านเข้าหอเรซินประจุบวกของหน่วยปฏิบัติการโคเคอร์เรนต์ในลักษณะเดิมจากด้านล่างของหอผ่านประตูน้ำสำหรับล้างกลับ (Backwash valve) เพื่อไม่ให้มีฟอง

- อากาศติดค้างในชั้นของเรซิน จนน้ำเต็มและล้นออกทาง
ประตุน้ำสำหรับน้ำทิ้ง (Waste valve)
- 2) เพิ่มแรงดันของน้ำทำการล้างย้อน ประมาณ 10 นาที จนน้ำ
ใส
  - 3) เปลี่ยนจากน้ำดิบมาใช้ น้ำบริสุทธิ์ ล้างย้อน 5 นาที แล้วปิด
ประตุน้ำทุกตัว
  - 4) เตรียมสารละลายกรดเกลือ 5% wt. จำนวน 2x16.21
ลิตร (รายละเอียดตามหัวข้อ 5.6 ของบทที่ 5) ลงในถัง
บรรจุสารรีเจนเนอเรนต์ (ถังบรรจุกรดเกลือ) ขนาด 200
ลิตร ซึ่งวางอยู่เหนือหอตดลอง ตามรูปที่ ค.4 ก., ข. ใน
ภาคผนวก ค.
  - 5) ปลอ่ยให้สารละลายกรดเกลือไหลเข้าหอบรรจุเรซินประจุบวก
ทางประตุน้ำของรีเจนเนอเรนต์ (regenerant valve) ด้าน
บนแล้วไหลออกทางประตุน้ำสำหรับน้ำทิ้ง ในทิศทางไหลผ่าน
เรซินด้านบนออกจากชั้นเรซินด้านล่าง (ทิศทางเดียวกับการ
จ่ายน้ำ) ใช้อัตราการไหลของสารละลายกรดเกลือ 30 ลิตร
ต่อชั่วโมง จนหมดกรดเกลือปิดประตุน้ำทุกตัวทันทีที่กรด
เกลือหมด เพื่อป้องกันไม่ให้น้ำในหอตต่ำกว่าผิวหน้าชั้นเรซิน
  - 6) ปลอ่ยน้ำบริสุทธิ์ผ่านเข้าห่อ โดยผ่านท่อและประตุน้ำ
เหมือนกับสารละลายกรดเกลือในลักษณะล้างช้า (Slow
rinse) ด้วยอัตราไหลเท่ากับอัตราไหลของกรดเกลือ (30
ลิตรต่อชั่วโมง) เพื่อให้ น้ำบริสุทธิ์เข้าแทนที่สารละลายกรด
เกลือในท่อและห่อ ใช้ปริมาณน้ำบริสุทธิ์ 41.49 ลิตร
(5BV)
  - 7) ปิดประตุน้ำทุกตัว
  - 8) เปิดน้ำบริสุทธิ์ผ่านเข้าห่อ โดยผ่านเข้าทางประตุน้ำขาเข้า
(Inlet valve) และให้น้ำไหลออกทางประตุน้ำสำหรับน้ำทิ้ง
(Waste valve) น้ำจะไหลผ่านชั้นเรซินจากด้านบนสู่ด้าน
ล่างในลักษณะล้างเร็ว (fast rinse) ด้วยอัตราไหล 300
ลิตรต่อนาที
  - 9) ขณะที่ดำเนินการตามข้อ 8) ทำการเก็บตัวอย่างน้ำทิ้งที่
ปลอ่ยออกมา และตรวจวัด ค่าความนำไฟฟ้า

(Conductivity) ทุก ๆ 3 นาที จนกระทั่งค่าความนำไฟฟ้ามีค่าต่ำกว่า 20 ไมโครซีเมนต์ต่อ ซม. ($\mu\text{S}/\text{cm.}$)

10) ปิดประตูน้ำทุกตัวเป็นอันเสร็จสิ้นการล้างสารกรองเรซินประจุบวก

●เรซินประจุลบ

วิธีการล้างสารกรองเรซินประจุลบของระบบโคเคอร์เรนต์รีเจนเนอเรชัน มีวิธีการเช่นเดียวกับกรณีเรซินประจุบวก เพียงแต่เปลี่ยนสารรีเจนเนอเรนต์ อัตราไหลและปริมาณน้ำและสารรีเจนเนอเรนต์ในบางขั้นตอน ดังนี้

- 1) ทำตามข้อ 1) ,2) และ 3) ข้างต้น
- 2) เตรียมสารละลายต่าง (NaOH) 4 % wt. จำนวน 2 x 42.70 ลิตร (รายละเอียดตามหัวข้อ 5.6) ลงในถังบรรจุสารรีเจนเนอเรนต์ (ถังบรรจุต่าง) ขนาด 200 ลิตร ซึ่งวางอยู่เหนือ หอทดลองตามรูปที่ ค. 4 ก., ข. ในภาคผนวก ค.
- 3) ทำตามข้อ 5) ข้างต้น แต่เปลี่ยนจากสารละลายกรดเกลือเป็นสารละลายต่าง 4% wt. และใช้อัตราไหลของสารละลายต่างเท่ากับ 70 ลิตรต่อชั่วโมง
- 4) ปล่อน้ำบริสุทธิ์ผ่านเข้าหอ โดยผ่านท่อและประตูน้ำ เหมือนกับสารละลายต่างในลักษณะล้างช้า (Slow rinse) ด้วยอัตราไหล 70 ลิตรต่อชั่วโมง ใช้ปริมาณน้ำบริสุทธิ์ 89.04 ลิตร (5 BV)
- 5) ปิดประตูน้ำทุกตัว
- 6) ทำตามข้อ 8) , 9) และ 10) ข้างต้น

ข) กรณีหน่วยปฏิบัติการแบบเคาน์เตอร์เคอร์เรนต์รีเจนเนอเรชัน

● เรซินประจุบวก

วิธีการรีเจนเนอเรตซ้ำสารกรองเรซินประจุบวกของระบบเคาน์เตอร์เคอร์เรนต์รีเจนเนอเรชัน มีวิธีการคล้าย

กับการล้างเรซินประจุบวกของระบบโคเคอร์เรนต์ แต่เปลี่ยนทิศทางการไหลของสารรีเจนเนอเรนต์จากด้านล่างสู่ด้านบนมาเป็นไหลจากด้านล่างสู่ด้านบน ในลักษณะทิศทางตรงข้ามกับทิศทางการจ่ายน้ำ มีรายละเอียดวิธีการ ดังนี้

- 1) ทำตามข้อ 1), 2), 3) และ 4) ในกรณี ก)
- 2) ปล่ อยให้ สารละลายกรดเกลือ ไหลเข้าหอบรรจุเรซินประจุบวกผ่านประตูน้ำของรีเจนเนอเรนต์ เข้าด้านล่างของหอบแล้วไหลออกทางประตูน้ำสำหรับน้ำทิ้งในทิศทางการไหลของกรดเกลือผ่านด้านล่างของชั้นเรซิน ออกทางด้านบนของชั้นเรซิน (ทิศทางตรงข้ามกับทิศทางการจ่ายน้ำ) ใช้ อัตราไหล 30 ลิตรต่อชั่วโมง เมื่อหมดกรดเกลือ ให้ปิดประตูน้ำทุกตัว โดยไม่ให้น้ำในหอบต่ำกว่าผิวหน้าของชั้นเรซิน
- 3) นำตามข้อ 6) ใน ก) โดยให้น้ำบริสุทธิ์ไหลในทิศทางจากด้านล่างของชั้นเรซิน ออกด้านบนของชั้นเรซินเหมือน ข้อ 2) ใน ข้อ ข)
- 4) ปิดประตูน้ำทุกตัว
- 5) ทำตามข้อ 8) , 9) และ 10) ในข้อ ก)

• เรซินประจุลบ

วิธีการรีเจนเนอเรตซ้ำสารกรองเรซินประจุลบของระบบเคาน์เตอร์เคอร์เรนต์รีเจนเนอเรชัน มีวิธีการคล้ายกับการล้างเรซินประจุลบของระบบโคเคอร์เรนต์รีเจนเนอเรชัน แต่เปลี่ยนทิศทางการไหลของสารรีเจนเนอเรนต์มาเป็นไหลจากด้านล่างขึ้นด้านบน มีรายละเอียด ดังนี้

- 1) ทำตามข้อ 1) และ 2) ใน กรณี ก)
- 2) ทำตามข้อ 3) ใน กรณี ก) แต่ให้ทิศทางการไหลของสารละลายต่าง ไหลจากด้านล่างของชั้นเรซินขึ้นข้างบน (ตรงข้ามกับทิศทางการจ่ายน้ำ)
- 3) ทำตามข้อ 4) ใน กรณี ก) แต่ให้น้ำบริสุทธิ์ไหลในทิศทางจากด้านล่างของชั้นเรซินออกด้านบนของชั้นเรซินเหมือนข้อ 1) ที่นี้

4) ปิดประตูน้ำทุกตัว

5) ทำตามข้อ 8) , 9) และ 10) ใน กรณี ก)

4.2.10 การทำให้เรซินทั้งสี่หออยู่ในรูปแบบอิมตัว (Exhausted form) ด้วยน้ำดิบ มีวิธีการทำดังนี้

- 1) เปิดน้ำดิบไหลผ่านเข้าหอเรซินประจุบวก แล้วไหลต่อเข้าหอเรซินประจุลบโดยให้น้ำดิบไหลแยกเข้าระบบโคเคอร์เรนต์และเคาน์เตอร์เคอร์เรนต์ด้วยอัตราไหล 300 ลิตรต่อชั่วโมง
- 2) ปลอ่ยให้น้ำดิบไหลตามข้อ 1 จนกระทั่งเรซินทั้งสี่หออิมตัว โดยการตรวจวิเคราะห์น้ำตามข้อ 3
- 3) เก็บตัวอย่างน้ำจากขาออกของหอทั้งสี่ตรวจวิเคราะห์รายการตามหมายเหตุ เป็นระยะทุก 2 ชั่วโมง จนแน่ใจว่าเรซินอิมตัวแล้ว

หมายเหตุ :

■ น้ำเก็บจากขาออกของเรซินประจุบวก ตรวจวิเคราะห์ค่า Free mineral acid (FMA) วิธีการตามมาตรฐาน ASTM D1067 เมื่อค่า FMA = 0 หมายความว่าเรซินประจุบวกอิมตัวแล้ว

■ น้ำเก็บจากขาออกของเรซินประจุลบ ตรวจวิเคราะห์ค่าความนำไฟฟ้า (Conductivity) ถ้าค่าความนำไฟฟ้าสูงขึ้น จากเดิมที่น้อยกว่า 20 ไมโครซิเมนต์ต่อ ซม. จนมีค่าสูงขึ้นมาใกล้เคียงกับน้ำดิบขาเข้า หมายความว่า เรซินประจุลบอิมตัวแล้ว

4) ปิดประตูน้ำทุกตัว

4.2.11 การทดลองเปรียบเทียบประสิทธิภาพ การผลิตน้ำบริสุทธิ์ระหว่างแบบ แพ็คเกจชนิดโคเคอร์เรนต์และชนิดเคาน์เตอร์เคอร์เรนต์รีเจนเนอเรชัน

4.2.11.1 รายการเครื่องมือและวัสดุ

- 1) เครื่องวัดความเป็นกรด-ด่าง ตามข้อ 1 ในหัวข้อ 4.2.1.1
- 2) เครื่องวัดความนำไฟฟ้า ตามข้อ 2 ในหัวข้อ 4.2.1.1
- 3) อุปกรณ์ทดลองเหมือนกับข้อ 1 ถึง 23 ในหัวข้อ 4.2.6.1

4.2.11.2 สารที่ใช้ทดลอง

- 1) สารเคมีตามข้อ 1 ถึง 8 ในหัวข้อ 4.2.6.2
- 2) ตัวอย่างน้ำดิบก่อนเข้าหน่วยปฏิบัติการทดลอง
- 3) ตัวอย่างน้ำที่เก็บจากน้ำขาออกจากหอทดลองทั้งสี่หอ

4.2.11.3 วิธีการทดลอง

หลังจากการทำการรีเจนเนอเรตซ์เรซิน ตามหัวข้อ 4.2.9 และการทำให้เรซินทั้งสี่หออยู่ในรูปแบบอิมตัวตามหัวข้อ 4.2.10 แล้วนั้น ทำการทดลองต่อไปนี้

ก) การทดลองเบื้องต้นในขั้นเตรียมการ

การทดลองเบื้องต้นในขั้นเตรียมการนี้ เป็นการทดลองศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเพื่อพิจารณาผลการทดลอง โดยทำการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการเดินเครื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการรีเจนเนอเรตในแต่ละขั้นตอน เช่น ขั้นตอนการล้างช้า (Slow rinse) ขั้นตอนการล้างเร็ว (Fast rinse) เป็นต้น ซึ่งการทดลองเบื้องต้นในขั้นเตรียมการนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อแก้ไขปัญหากับวิธีการเดินเครื่อง วิธีการรีเจนเนอเรตความบกพร่องของอุปกรณ์ เพื่อให้ได้วิธีการทดลองที่เหมาะสมและดีที่สุด อันจะส่งผลให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ หลังจากนั้นจึงนำวิธีการที่เหมาะสมนี้ไปใช้ทดลองผลิตน้ำบริสุทธิ์ เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะระหว่างสองระบบคือ ระบบโคเคอร์เรนต์และระบบแคนเตอร์เคอร์เรนต์รีเจนเนอเรตในขั้นตอนทดสอบสมรรถนะต่อไป

ในการทดลองเบื้องต้นในขั้นเตรียม มี การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการเดินเครื่อง และการรีเจนเนอเรตให้แตกต่างกันไปตามการทดลองแต่ละรอบการจ่ายน้ำ โดยแบ่งแยกเป็นหัวข้อได้ ดังต่อไปนี้

1) การทดลองขั้นเตรียมการรอบการทำงานที่หนึ่ง (Cycle # 1)

วิธีการทดลองเหมือนกับการทดสอบสมรรถนะในหัวข้อ ข) ของข้อ 4.2.11.3 แต่มีการกำหนดการเดินเครื่องและการรีเจนเนอเรต เป็นดังนี้

- การเดินเครื่อง : ใช้อัตราการจ่ายน้ำ 200 ลิตรต่อชั่วโมง
- การรีเจนเนอเรต :
  - การล้างช้า (Slow rinse) : ใช้น้ำดิบล้างด้วยอัตราไหล 30 ลิตรต่อชั่วโมง โดยผ่านทางท่อจ่ายน้ำ (Service line) (ไม่ได้ผ่านทางท่อรีเจนเนอเรต (Regenerate line)) จำนวนน้ำ 5 BV (bed volume)

- การล้างเร็ว (Fast rinse): ใช้น้ำดิบล้างด้วยอัตราไหล 200 ลิตรต่อชั่วโมง โดยผ่านทางท่อจ่ายน้ำ (Service line) จนกระทั่งค่าความนำไฟฟ้าต่ำกว่า 20 $\mu\text{S}/\text{cm}$.
- การล้างเร็ว : ทำโดยผ่านน้ำดิบเข้าหอเรซินประจุบวกแล้วผ่านต่อเข้าหอเรซินประจุลบในคราวเดียวกัน

2) การทดลองขั้นเตรียมการรอบการทำงานที่สอง (Cycle # 2)

กำหนดเงื่อนไขการเดินเครื่อง และการรีเจนเนอเรต ดังนี้

- การเดินเครื่อง : ใช้อัตราการจ่ายน้ำ 200 ลิตรต่อชั่วโมง
- การรีเจนเนอเรต :
  - การล้างช้า : แก๊ซโดยเปลี่ยนจากใช้น้ำดิบมาใช้น้ำบริสุทธิ์ และเปลี่ยนจากการล้างโดยผ่านทางท่อจ่ายน้ำมาผ่านท่อรีเจนเนอเรต อัตราไหลของน้ำ 30 ลิตรต่อชั่วโมง และจำนวนน้ำ 5 BV เหมือนเดิม
  - การล้างเร็ว : แก๊ซโดยเปลี่ยนจากการใช้น้ำดิบมาใช้น้ำบริสุทธิ์ ผ่านท่อจ่ายน้ำเหมือนเดิม ด้วยอัตราไหล 200 ลิตรต่อชั่วโมง จนค่าความนำไฟฟ้าต่ำกว่า 20 $\mu\text{S}/\text{cm}$.
  - การล้างเร็ว : ทำโดยผ่านน้ำบริสุทธิ์เข้าหอเรซินประจุบวกแล้วผ่านต่อเข้าหอเรซินประจุลบในคราวเดียวกัน

3) การทดลองขั้นเตรียมการรอบการทำงานที่สามและรอบที่สี่ (Cycle

3 and (Cycle # 4)

กำหนดเงื่อนไขการเดินเครื่อง และการรีเจนเนอเรต ดังนี้

- การเดินเครื่อง : ใช้อัตราการจ่ายน้ำ 200 ลิตรต่อชั่วโมง
- การรีเจนเนอเรต :
  - การล้างช้า : ทำเหมือนกับการทดลองขั้นเตรียมการรอบการทำงานที่สอง
  - การล้างเร็ว : ทำโดยการล้างทีละหอ แยกอิสระจากกัน ไม่ล้างผ่านจากหอเรซินประจุบวกแล้วต่อเข้าหอเรซินประจุลบเหมือนการทดลองขั้นเตรียมการรอบการทำงานที่สอง จนกระทั่งค่าความนำไฟฟ้าต่ำกว่า 20 $\mu\text{S}/\text{cm}$.

4) การทดลองขั้นเตรียมการทำงานรอบที่ห้าและหก (Cycle # 5 and (Cycle # 6)

กำหนดเงื่อนไขการเดินเครื่อง และการรีเจนเนอเรต ดังนี้

- การเดินเครื่อง : ใช้อัตราการจ่ายน้ำ 200 ลิตรต่อชั่วโมง
- การรีเจนเนอเรต :
  - การล้างช้า : ทำเหมือนกับการทดลองขั้นเตรียมการรอบการทำงานที่สอง
  - การล้างเร็ว : ใช้น้ำบริสุทธิ์ล้างแยกที่ละหอ แต่เปลี่ยนอัตราการไหลของน้ำจากเดิม 200 ลิตรต่อชั่วโมง มาเป็น 300 ลิตรต่อชั่วโมง ล้างจนกระทั่งค่าความนำไฟฟ้าต่ำกว่า $20 \mu\text{S/cm}$.

5) ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องอื่น ๆ ของการผลิตน้ำบริสุทธิ์ทั้งสองระบบ โดยอาศัยข้อมูลจากการทดลองเบื้องต้นในขั้นเตรียมการตาม ข้อ ก.) ข้อย่อย 1) ถึง 5)

ข) การทดสอบสมรรถนะ

หลังจากการศึกษาทดลองเบื้องต้นในขั้นเตรียมการตาม ข้อ ก.) แล้ว นำผลสรุปเงื่อนไขการเดินเครื่อง การรีเจนเนอเรต และการแก้ไขข้อบกพร่องมาใช้ในการทดสอบสมรรถนะเพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะการผลิตน้ำของระบบทั้งสองชนิด โดยแยกการทดลองเป็น 3 เงื่อนไข ที่อัตราการผลิตจ่ายน้ำต่างกัน คือ 200, 300 และ 100 ลิตรต่อชั่วโมงตามลำดับ ดังนี้

1) เงื่อนไขการทดลองที่หนึ่ง : การทดลองรอบการทำงานที่เจ็ดและแปด (การทดลองที่อัตราการจ่ายน้ำ 200 ลิตรต่อชั่วโมง)

กำหนดเงื่อนไขการเดินเครื่อง และการรีเจนเนอเรต ดังนี้

- เงื่อนไขการเดินเครื่อง : ใช้อัตราการจ่ายน้ำ 200 ลิตรต่อชั่วโมง
- เงื่อนไขการรีเจนเนอเรต :
  - การล้างช้า (Slow rinse) : ใช้น้ำบริสุทธิ์ล้างด้วยอัตราไหล 30 ลิตรต่อชั่วโมง โดยผ่านท่อที่รีเจนเนอเรต (Regenerate line) จำนวนน้ำ 5 BV (bed volume)

- การล้างเร็ว (Fast rinse) : ใช้น้ำบริสุทธิ์ล้างด้วยอัตราไหล 300 ลิตรต่อชั่วโมง โดยผ่านทางท่อจ่ายน้ำ ทำการล้างที่ละหอยแยกอิสระจากกัน (ไม่ล้างผ่านจากหอยเรซินประจุบวกแล้วผ่านเข้าหอยเรซินประจุลบในคราวเดียวกัน) จนกระทั่งค่าความนำไฟฟ้าต่ำกว่า 20 $\mu\text{S}/\text{cm}$.

วิธีการทดลอง ทำตามขั้นตอนและรายละเอียดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 1.1) ทำการรีเจนเนอเรตเรซินทั้ง 4 หอย (เรซินประจุบวก 2 หอย เรซินประจุลบ 2 หอย) ของทั้ง 2 ระบบ คือ โคเคอร์เรนต์และเคาน์เตอร์เคอร์เรนต์รีเจนเนอเรชัน โดยทำตามวิธีในหัวข้อ 4.2.9.3 ข้อย่อย ก) และ ข) แล้วแต่กรณี แต่มีการเปลี่ยนแปลงบางขั้นตอน ดังนี้
  - ใช้ระดับการรีเจนเนอเรต (Regeneration level) 100 g/l_R โดยใช้ปริมาณรีเจนเนอเรนต์ 1 ครั้ง เท่านั้น ไม่ต้องทำรีเจนเนอเรตซ้ำ กล่าวคือกรณีเรซินประจุบวก ใช้รีเจนเนอเรนต์ 5 % wt HCl จำนวน 16.2 ลิตร กรณีเรซินประจุลบ ใช้รีเจนเนอเรนต์ 4 % wt NaOH จำนวน 42.70 ลิตร
- 1.2) ขณะรีเจนเนอเรต ให้เก็บตัวอย่างน้ำที่ปล่อยออกจากแต่ละหอยในขั้นตอนการล้าง (fast rinse) ทุก ๆ 2-3 นาที เพื่อวัดค่าความนำไฟฟ้าจนกระทั่งค่าต่ำกว่า 20 ไมโครซีเมนต์ต่อ ซม. จนบันทึกค่าไว้ทุกเวลาที่ทำการเก็บตัวอย่าง
- 1.3) ใช้ระบบผลิตน้ำทั้งสองแบบ ผลิตน้ำบริสุทธิ์ตามไดอะแกรมของกระบวนการ ตามรูปที่ 3.1 ของบทที่ 3 โดยปรับอัตราไหลของน้ำออกจากระบบทั้งสอง เท่ากับ 200 ลิตรต่อชั่วโมงที่ด้านขาออกจากหอยเรซินประจุลบทั้งสองระบบ มีมิเตอร์วัดปริมาณน้ำแบบต่อเนื่อง
- 1.4) เก็บตัวอย่างน้ำขาออกจากหอยเรซินประจุบวกและหอยเรซินประจุลบทั้งสอง หอย ทุก 20 % ของปริมาตรน้ำทั้งหมดที่คาดว่าจะจ่ายได้จากการคำนวณในช่วงต้นของรอบ (Cycle) ของการผลิตน้ำ และทุก ๆ 10 % หรือ 5 % ในช่วงปลายของรอบของการผลิตน้ำ จนกระทั่งเรซินทั้งสองหอยอิ่มตัว
- 1.5) เก็บตัวอย่างน้ำดิบก่อนเข้าเครื่องแบบผสม (Composite Sample) ตลอดระยะเวลาการผลิตน้ำจนกระทั่งเรซินอิ่มตัว โดยเก็บที่ทุก 20 % ของปริมาตรน้ำที่จ่ายได้

หมายเหตุ : ข้อ 1.4 , 1.5 ใช้ขวดเก็บตัวอย่างขนาด 1 ลิตรเก็บจนเต็มขวด

- 1.6) จัดบันทึกค่าความดันของทุกหอ ทุกครั้งที่ทำการเก็บตัวอย่างน้ำตามข้อ 1.4
- 1.7) วิเคราะห์ความเป็นกรด-ด่าง ความนำไฟฟ้าของตัวอย่างน้ำข้อ 1.4 และ เก็บตัวอย่างน้ำที่เหลือเพื่อทำการวิเคราะห์หาค่าดัชนีคุณภาพน้ำอื่น ๆ ในหัวข้อ 6.2.9 ต่อไป
- 1.8) ทำการทดลองซ้ำข้อ 1.1 ถึง 1.7 อีก 1 ครั้ง

2) เงื่อนไขการทดลองที่สอง : การทดลองรอบการทำงานที่เก้าและสิบ (การทดลองที่อัตราการจ่ายน้ำ 300 ลิตรต่อชั่วโมง)

ทำการทดลองตามขั้นตอนและรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

2.1) ทำการทดลองตามข้อ 1.1) ถึง 1.8) ในหัวข้อ ข) ข้อ 1) แต่เปลี่ยนอัตราการไหลของน้ำที่ผลิตจาก 200 ลิตรต่อชั่วโมงเป็น 300 ลิตรต่อชั่วโมง

3) เงื่อนไขการทดลองที่สาม : การทดลองรอบการทำงานที่สิบเอ็ดและสิบสอง (การทดลองที่อัตราการจ่ายน้ำ 100 ลิตรต่อชั่วโมง)

ทำการทดลองตามขั้นตอนและรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

3.1) ทำการทดลองตามข้อ 1.1) ถึง 1.8) ในหัวข้อ ข) ข้อ 1) แต่เปลี่ยนอัตราการไหลของน้ำที่ผลิตจาก 200 ลิตรต่อชั่วโมงเป็น 100 ลิตรต่อชั่วโมง

4.2.12 การตรวจสอบวิเคราะห์คุณภาพน้ำ

ทำการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำจากการเก็บตัวอย่างในหัวข้อ 4.2.8

4.2.12.1 รายการเครื่องมือและวัสดุ

- 1) รายการเครื่องมือและวัสดุตามข้อ 1 ถึง 14 ในหัวข้อ 4.2.1.1
- 2) เครื่อง Atomic Absorption Spectrophotometer ยี่ห้อ PERKIN-ELMER รุ่น 2380 ประเทศอเมริกา
- 3) เครื่อง Total Organic Carbon Analyzer ยี่ห้อ SHIMADZU รุ่น 5000 ประเทศญี่ปุ่น

4.2.12.2 สารที่ใช้ในการทดลอง

- 1) น้ำบริสุทธิ์ (Demineralized Water)
- 2) สารเคมี และสารมาตรฐานต่าง ๆ ที่ใช้ในห้องปฏิบัติการสำหรับการวิเคราะห์หาค่าดัชนีคุณภาพน้ำทุกรายการตามข้อ 3.2 บทที่ 3 และ ASTM ตามข้อ 4.1.1.4
- 3) ตัวอย่างน้ำดิบก่อนเข้าหน่วยปฏิบัติการทดลอง
- 4) ตัวอย่างน้ำที่เก็บจากน้ำขาออกจากหอทดลองทั้งสิ้น

4.2.12.3 วิธีการและมาตรฐานที่ใช้วิเคราะห์ดัชนีคุณภาพน้ำ

- 1) วิธีการและมาตรฐานที่ใช้วิเคราะห์คุณภาพน้ำเหมือนกับข้อ 1 ถึง 8 ในหัวข้อ 4.2.1.4
- 2) โซเดียมใช้เครื่อง Atomic Absorption Spectrophotometer
- 3) Total Organic Carbon (TOC) ใช้เครื่อง TOC Analyzer

4.2.12.4 วิธีการทดลอง

- 1) นำน้ำตัวอย่างที่เก็บจากการทดลองตามข้อ 4.2.8.3 มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีคุณภาพน้ำต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 1.1) น้ำดิบก่อนเข้าหน่วยปฏิบัติการวิเคราะห์รายการตามข้อ 3.2 บทที่ 3 คือ

ความเป็นกรด-ด่าง	(pH)
ความนำไฟฟ้า	(Conductivity, $\mu\text{S}/\text{cm}.$)
ความขุ่น	(Turbidity, NTU.)
ความกระด้างทั้งหมด	(Total hardness, ppm as CaCO_3)
แคลเซียม	(Calcium, ppm as CaCO_3)
แมกเนเซียม	(Magnesium, ppm as CaCO_3)
โซเดียมและโปแตสเซียม*	(Sodium and Potassium, ppm as CaCO_3)
ความเป็นด่าง	(Alkalinity, ppm as CaCO_3)
ไฮดรอกไซด์	(Hydroxide, ppm as CaCO_3)
ไบคาร์บอเนต	(Bicarbonate, ppm as CaCO_3)
คาร์บอเนต	(Carbonate, ppm as CaCO_3)

คลอไรด์	(Chloride, ppm)
ซัลเฟต	(Sulfate, ppm)
ซิลิกา	(Silica, ppm)

หมายเหตุ : * ใช้วิธีการคำนวณเทียบ

1.2) น้ำขาออกจากหอเรซินประจุบวกของทั้งระบบโคเคอร์เรนต์และระบบเคาน์เตอร์เคอร์เรนต์รีเจนเนอเรชัน วิเคราะห์ตามรายการ ดังนี้

ความเป็นกรด-ด่าง	(pH)
ความนำไฟฟ้า	(Conductivity, $\mu\text{S}/\text{cm}.$)
ปริมาณกรดอิสระ	(Free mineral acid, ppm as CaCO_3)
โซเดียม	(Sodium, ppm as CaCO_3)

1.3) น้ำขาออกจากหอเรซินประจุลบของทั้งสองระบบวิเคราะห์ตามรายการ ดังนี้

ความเป็นกรด-ด่าง	(pH)
ความนำไฟฟ้า	(Conductivity, $\mu\text{S}/\text{cm}.$)
ซิลิกา	(Silica, ppm)
* ปริมาณสารอินทรีย์ทั้งหมด	(Total organic carbon, ppm)

หมายเหตุ : * วิเคราะห์ 2 ตัวอย่างต่อ 1 ไซเคิลการจ่ายน้ำ ประมาณกลางไซเคิล

4.2.13 การสรุปความเหมาะสมในแง่ประสิทธิภาพในการปรับปรุงโรงผลิตน้ำบริสุทธิ์

จากการดำเนินการวิจัย ตามหัวข้อ 4.2.1 ถึง 4.2.12 และผลการทดลองและการวิจารณ์ผลตามหัวข้อ 5.1 ถึง 5.7 สามารถสรุปความเหมาะสมในแง่ประสิทธิภาพในการปรับปรุงโรงผลิตน้ำบริสุทธิ์เดิมของโรงไฟฟ้า ซึ่งเป็นแบบโคเคอร์เรนต์ได้ โดยจะกล่าวสรุปใน บทที่ 5 หัวข้อ 5.8 และ บทที่ 6 บทสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ต่อไป

4.2.14 การทดสอบความเหมาะสมของสมการทั่วไปที่ใช้ออกแบบ กับผลการทดลองที่ได้จริง

จากการดำเนินการวิจัยตามหัวข้อ 4.2.11.3 ข้อ ข) การทดสอบสมรรถนะ และผลการทดลองและการวิจารณ์ตามหัวข้อ 5.7 ข้อ ข) ผลการทดสอบสมรรถนะสามารถนำผลที่ได้มายืนยันเหมาะสมของสมการทั่วไปที่ใช้ออกแบบ (โดยอาศัย Engineering Bulletin and Engineering Data Sheet ของ AMBERLITE RESINS จาก บริษัท ROHM and HAAS) กับผลการทดลองที่ได้จริง ซึ่งจะกล่าวถึงในบทที่ 5 หัวข้อ 5.9 ต่อไป

4.2.15 การเสนอระบบผลิตน้ำบริสุทธิ์ที่จะสร้างขึ้นใหม่ในโรงไฟฟ้า โดยพิจารณาจากผลการวิจัยข้างต้น

จากผลการดำเนินการวิจัย ตามหัวข้อ 4.2.1 ถึง 4.2.14 และ ผลการทดลอง และการวิจารณ์ ตามหัวข้อ 5.1 ถึง 5.9 ทำให้สามารถพิจารณาเสนอระบบผลิตน้ำบริสุทธิ์ที่จะสร้างขึ้นใหม่ในโรงไฟฟ้าได้ โดยจะกล่าวอยู่ในบทที่ 6 บทสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ต่อไป